

نەبەدییەتی غەریبی

هونەر کاکەیی فەلاح

2008

پێشکەشە بە:

سروەیی خیزان و خوشەوێستم کە هەمیشە
هەوێنی داوێ کە مەن هەست بە نامۆیی نەکەم.

ناوی کتێب: نەبەدییەتی غەریبی

بابەت: شیعەر

نووسەر: هونەر کاکەیی فەلاح

چاپی یەکەم / سلیمانی / 2008

تیراژ: 500 دانە

تایپ و مۆنتاژ: ژێوار شەمان

چاپ: چاپخانەی کاکەیی فەلاح

ژمارەیی سپاردن: (1451) ی سانی 2008

پێشەکی:

شیعەر یان نووسین زۆر جار دەبێتە هیمن کردنەوێ رووخی شاعیرە کە یان نووسەرە کە . هەندێ جار ییش دەروون قەرەباڵەختر نەکات . هەندێ جار ییش وەک ئە مەن رووی دا نەوێندەیی تر غەریبێت نەوێرێتی . هەست کردن بە غەریبی گرانترین بارە ئە سەر هەست و هوشی مەوقف . غەریبێش ئە بە جیگایە ئە بە کات . باریکە و زۆر جار تا مردن بە کۆتەوێیە وە هیوادارم کە ئێوێ خۆینەر هەرگیز ئەو هەستەتان نەبێ و نەیبینن .

ئەم شیعەرانی م پێش چوار سال نووسێوێ و ئیستا ئە یخەمە بەردەم ئێوێ بەرێز و هیوادارم کە خۆینەری خوی بدۆزیتەوێ و بەدلتان بێت.

ئەبەدییەتی غەریبی

ئەم غەریبییە بە من غەریبە
دەم وورۆژینی.

بۆ دەستی تەنیایی ،

ئە یەخەیی بیزارم بەرنادا ؟
بۆ ناتوانی .

یەخەیی تۆمەتبار کراوم

بە رازی بوون بە تەنیایی.

دەست بەرداری بی ؟

بالای تەمەن نعی ووشکە ،

ئە ناگردانی فەوتانی هەوارگەدا ،
نیل نیل ئەسووتی.

کۆترە و توانای هەلبژاردنی جیگای

پەرویان ئەکری ،

بەندۆنی مانەووە و

بەردەوامی ژیانی ئە شوینیکیا ،

بەردەوام ئەبی.

شەرمی چاوە و

ئە خوێگەیی بووکی زەمەندا ،

ئەسووریتەووە.

روومەتی رازی بوون ،

بە شەرمەووە ،

ئەم کاتەیی بە سەرا ئەسە پینی.

غەریبی ئە چاودایە و ،

پیشبەکی ئەگەل

لاشاوی ژیا و

شە پۆلی گریانا ئەکات.

غەریبی ئە دلدایە و

دالدهی مەنی هەلاتوو

ئە سەرمای زستان ، نادات.

غەریبییە و بە من غەریبە ،

بیری کلۆرم

بیوانەییە بۆی.

قەژی ئاڵۆز و

دەستی لەرزۆکم نیشانەییە بۆی.

ئەیی سووتەمەنی رزگار بوون ئەم

چرکه ساته ،
 لهم بسته زه مینه ،
 وهره.....
 وهره ، تا غه ریبیم
 بتورینم.
 به شکم ،
 هه وری بی ناسناوی لهم جیگایه ،
 بره ویتته وه.
 به شکم
 کات ژمیری به ختیاری چه کهره کا و
 زه مهنی تازه بخاتته وه.
 له وانیه ،
 خو له میشی کوره ی بوژانه وه ،
 کړنووشی نوزدی به رده وامی به ری
 بو نه به دییه تم.
 له وانیه ،
 خو له میشی کوره ی بوژانه وه ،
 توانای سوتانی
 پهستی پی مابی.
 له وانیه
 خو له میشی کوره ی بوژانه وه ،
 توانای به هه تم بوونی
 ناوی قه تیس ماوی ،
 کاتژمیره وه ستاوه که می مابی.
 نه گهر ویستنمان بیه وی ،
 نه توانین ،
 سوچیکی لهم غه ریبیه ،
 به تینی ناشنا بوون ،
 نه سړی گفتوگو ،
 گهرم که یینه وه.
 به ناشنا بوون
 نه حیکایه تی بهر ناگردان.
 له نووری به خیره اتن ،
 له داکه ندنی په سته کی پهستی
 له بهری په کتر.
 نه ی سووته مه نی رزگار بوون ،
 لهم زه مینه نه زه لیبیه ،

ئەم چرکە ساتە ئەبەدییە ،
ئە روو دامەمێنە
وەرە.....
وەرە
تا ناشی زەمەنی وەستاوم
بکەوێتەوێ گەر.
تا زەمینی تەنیااییم تۆلە پێی موحییەت
ئەتی کا.
تا غەریبیم سەری خۆی هەنگری.
سوید / شویاتی 2004

جه هه نه می ئەم دنیا یه

بی خواستی نیلاهی ،
 له چرکه ساتیکا ،
 له زه مینیکا .
 زما نحائی ووشه ،
 مامه ئە له گەل خواستی خویانا
 ئە کەن .
 ئە یانەوی
 کاره ساتی بیزارییان
 ئە گەل خوینما تیهه ئگیش کەن .
 تاهه زروڤ
 چیرۆکی بیژ کردنه وه بیان
 له خودی خویان
 بو من باس بکەن .
 ئە گێر نه وه و ئە ئین :
 که په ژاره به په ژاریی دانیشتوو .
 ئە به دیه تی خه فه ت
 خه م بار بووه .
 زه رده خه نه
 بیکه نیینی به خوی دی .
 فرمیسک
 گۆنای ته پری خوی ئە سپری .
 زام ،
 برینی هه میشه یی کولاهه ته وه .
 سه ر ، وای به باش زانی ،
 ملی بکات به قه ناره وه .
 گپ به ته مایه
 خوی بسووتینی .
 ژیان له ژینی خوی بیزاره ،
 زاهیده و نه یه وی سه ره ه نگری .
 شادی ناشاده .
 مردن ده میکه مردوو .
 خه یال خه یانی رویشتوو .
 رهنگ ده موچاوی ژهنگ هه لاتووی
 رهش کردوو .

شین بۆخوی
شین ئەگێری.
سوور ئە شەرمانا
سوور هە ئەگەرێ.
سەرما سەرما یەتی.
گەرما دئی سووتاو.
هەندئ مەرۆق ،
شەرم ئە مەرۆقایەتی خوی ئەکا.
بەداخەو ،
ئە بەر هە یەمە ئەی فەوتینەری
خواستی مەرۆق.
مەدئولی هەموو وشە یەک
هەموو شتیەک ،
بوونی هەموو بونەوهری ،
هەر ئە کاتی وەرگرتنی بروانامە
بۆ ئەم دنیا یە.
ژینی یەکسەر ،
بە جەهەنەم دەست پی ئەکات ،
جەهەنەمی ئەم دنیا یە.
سوید / شوباتی 2004

بیرکردنه وهی سه روکی له زهمین و ناسمان و نه وهی له و بهینه دایه

چه سته م ووجودی هه یه .
 له تهك موعجیزهی نه فسانا ویدا
 جیگام هه یه .
 چه مکیکی نه م زهمینه شم ،
 به ئیوه وه
 خستوته ژیر ره همه تی خوم ،
 عه ده میه تم پی به خشیون .
 ناسمانه که شی هیما یه که
 بو نه به دبییه تم .
 نه شرانم
 خواش په شیمان بیته وه
 له دروست کردنم ،
 شه یتان میوانداریم نه کات .
 به هه شتیش تامه زرۆی بینینی
 نه مینی .
 گره جه هه نه م
 به فری دل گهرم نه کاته وه .
 لایلییه ی به هاریش
 له رووحی موباره کیشم بیزار پی ،
 جۆلانه ی مؤسیقای خه زان
 نه توانی به مخه وینی .
 با نه وان له ناسمان
 جی بیلم .
 بگه رییه وه لاتان و
 تین و ته وژی باوک سالاریم ،
 به سه رتانا تاقی که مه وه .
 سه رده میکم بۆتان بنیاد ناوه ،
 په ره سیلکه ی نابینایی تان
 له ناسمانی تا پۆکراوما ،
 به رق باران نه که م .
 نه وه کو با نه کانی

كه رويشكه به سهروهري ناسمانيم بكات.
 نامهوى
 ويسته ناخوازه بى بائه كانتان ،
 شوين نمايشى گهرمه خه يانم
 بشيوينى.
 دلتان به چى خوشه !
 خو خواش تاقه تى ئيوه نيه ماوه ،
 به جيى هيشتوون.
 فريشته كانيشى
 سهرقالى كارى ترى ئيلاهي.
 شه يتانتان بو ماوه ته وه ،
 نه ويش به سواري حوشتر يكه وه ،
 به ووشكه بيابانى
 خه يالاوى هيواكانتانا
 تيبه رنه بى.
 ديت و خوئ له زهرده گه لا و
 لقي بى به رتان ده نايينى.
 درخته كانتان ده نايينى.
 وهك قهوزه ،
 دهريا ليخنه كانتان ،
 ليخنتر نه كا .
 خوئ نه كا به زامه كانتانا.
 خوئ نه كا به زام.
 ژهر و گه لا
 به يه كتر ناشنا نه كا.
 پاساريكان نه قه له پرهش
 ماره نه كا.
 قه ناره
 بو رووبارى بى دهسه لانتيتان
 هه نه خا .
 شايى بو كويرة وه ريتان
 نه گيرى.
 هه ئه ركى يه و
 مردن دهستى
 كوئيراي دوو ديتانى گرتووه .
 چه قو دهستى
 لنگه فرتى ي رايى تانى گرتووه .

شەیتانیش گۆرانی
بە سەر ساویلکەیی تانا هە ئێهیا.
منیش تە پل بە
مەردایە تیتان ئی ئە دەم.
خووش سەیر ئە کا.....
سوید / شوباتی 2004

ئاوردانهوه له گۆرستانی سائەکانم

له سائیکا که بېزار بووم
 ئەم سائە شەكەتەي تەمەن ،
 تراويلكەي بېر كردنەووم
 بووه هۆي وەستانی زەمەن .
 بۆقەبرسانی جە نجانئ
 سائە گۆر بە گۆرەکانم .
 هەنگاوی پەشیمانیم
 جۆگە ئەي ناشنايه تەي بەست .
 ناوی حەياتە و تینویتی شکانئ
 دئی بېرەوهریانە .
 وەگو (مەسیح) یان بینیی .
 زیندوو بونەو ،
 سائەکانم زیندوو بونەو .
 وا دیارە ئە گۆرستانیشا
 مردوووە سائ چیرۆکی زەمەنەکەیان ،
 سائەکەیان ،
 ئە گوی ئاگردان بۆیەکتري ئەگێرئەو .
 کە منیان بینئ
 بەرۆکیان گرتە ،
 ویستیان
 شەرعیەتئ ئەم سائەشم ئی بسینئەو .
 بی سائ بە جیم بیلئ .
 بیریان چۆتەو
 بە چ قەدریکەو ،
 ماچی مائ ناوایم
 ئە گەردنی هیلاکیان ئالاندوو .
 هەر خۆم ئەزانم
 بە چ شکۆیەکەو ،
 کەژاوی بەردەوامییانم
 تەسلیمی سائیکی ترم کردوو .
 منائ بوون و بیریان نایئ ،
 کە بە چ شاگەشکەیی یەکەو .
 نۆمانگەي تازه سائە
 بە خیرها تئ کردوو .

تا به پرپوونیان
 به مه ناساتی دونیایی.
 من بلیم چی
 که کویره و هری کویری کردوون.
 شه له لی غه ئه به غه ئی دونیایی ،
 له پایزی ته مه نیانا
 له پیی خستوون.
 من فیرم کردن
 که زه مه نی نه فلا تونیه ت
 به سه ر چووو.
 من فیرم کردن ،
 چون چه مؤله له ژان و
 چون نافه رینی قاقای خویان بکه ن.
 گه ورمه کردن و
 سالم پی پر کردنه وه.
 جه ژنی له دایک بوون و
 جه ژنی ناشتتیانم بیکه وه گیرا
 فیرم کردن
 که عه به سیه ت نی یه ،
 هه موو سائییک
 من منانه سائییکم نه بی ،
 هه موو سائییک
 من پیره سائییکم نه مری.
 سهیره
 نه وان توانای سائییکیان نه گرت ،
 من به تو په نه سال
 گوئیلاکی زه مه نه که م نه شکینم ،
 هیشتا توانای
 سائییکی تریشم پی ماوه.
 شیلهی توانام له شه لالاتی نیاگراوه
 نیلهامی به رده وامی
 وه رگرتووو.
 نه م سانه کاتر میر له ده ستانم
 فییرکرد.
 که گوی به شوین به ن
 نه ک به زه من.
 له ززه ت له نه خشه وه رگرن

نهك له كاليئندهر.
ئيستەش ئيم راست بوونه ته وه ،
خۆرگه ئەمزانى
چيان ئيم ئەوى.
خۆشم نازانم
چيم ئيبان ئەوى.
تەنها ئەزانم كه باش بوو
خۆم له گۆرستانى رۆژەكانم
نه يا .
سوید / شوباتى 2004

ئەوان و ئەمان

ئەوان
 ئە گریاننا پیکەنین
 بۆ هەنگ ئەدۆزەوه.
 زەردەزیرەش ،
 وەك هەنگ سەیر ئەکەن.
 بابۆلەئە گۆمان ئیکراو
 ناخۆن.
 شەمە ئەفەری تەنیایی
 بە سکهی قبۆلکردنیانا ناروات.
 شایی گۆیچکەئە نەشازی
 ئەناسینن بە موسیقا.
 فرمیسک تەحنیت ئەکەن.
 مۆمیا بۆ خەفەت
 درووست ئەکەن.
 وەفایی سەگ
 ئە جزدانەکەیاندا ئەوهری.
 بی سیفەتی
 بە سەر هەموو پشیلەیهکا
 داناپرن.
 لای ئەوان ،
 کەئله ئە سەر مله و
 ئەشیش ئە ژیریایه.
 هەموو شتت ئە جیی خۆی دا ،
 ئە نیینجانەئە عەقلایه.
 مانگیش ،
 پاسەکەئە جەژنە و
 ئەوان بە ناو کووچەئە ئەستیرەکاندا
 ئەگەرینئە.
 دئە گەرەمە ،
 ئە خۆرەوه خۆراک وەرئەگرتی ،
 تریفە قردیلە یه و ،
 هەوری ئاوریشمیش
 کراسی بوکینیانە.
 زامی ئەوان

يه خه‌ی چاك بووننه‌وه‌ی خوی نه‌دری.
 خه‌زانی فرمیسك
 دئۆپ دئۆپ هه‌ئه‌وه‌ری.
 شیرین و فه‌ره‌ادیان
 به‌یه‌ك نه‌گه‌ن.
 نه‌مان
 گریانیان به‌پیکه‌نین دی.
 هه‌نگاو نه‌گه‌ل کیسه‌لا
 پێشپه‌رکی نه‌کا.
 چاره‌نووسه‌ و نه‌ته‌ختی
 ناوچه‌وان نووسراوه.
 رۆژی نیوه‌رۆ یه‌ و
 بۆشه‌و به‌بووکی براوه.
 ده‌ستی بی‌زاری به‌رئه‌دری به‌قۆلیانه‌وه.
 کۆتره‌ و هیلا نه‌ی قه‌قنه‌سی
 پی‌گه‌رم نه‌کری.
 خه‌و به‌رده‌ و
 به‌شووشه‌ی هۆشیاری وه
 خه‌و نه‌بیینی.
 زه‌مه‌ن ژیله‌مۆیه‌ و
 ناگردانی مه‌ستی
 پی‌جۆش نه‌کری.
 که‌چاو کوپه‌ری ،
 شه‌یتان به‌نه‌عنه‌ت نه‌کری.
 ده‌م و شوو‌کۆر په‌یوه‌ندیه‌کی
 نه‌به‌دیان هه‌یه.
 لای نه‌مان ته‌نه‌په‌ش و سپی
 وجودی هه‌یه.
 پرووشه‌ی به‌فر له‌چاوی زه‌مینه‌وه
 به‌سه‌ر گۆنای ناسمانا نه‌باری.
 دئۆپی بارانیش بووکه‌ و
 که‌ژاوه‌ی بۆ ناسمان نه‌بری.
 ژیانه‌ و ترش و خوی ی
 به‌سه‌را نه‌کری.
 په‌ژاره‌ جۆلانه‌یه‌ و
 بۆ ناسووده‌یی دل
 درووست نه‌کری.

لاى ئەمان
ترس پائەوانە و
ترس ئە مەزەببیا نى یە.
دوو دئی تەنھا ئە ووجودى خۆی
دوودل نى یە.
خۆشەویستی سەرکەوتوو ئەبوو و
نابى.
شیرین و فەرهادیشیان
بۆیەکتەر نابى.
سوید / نابى / 2004

وه لّام بو بهردهوام بوون

له سه ره ژمیری
 توف و ره هیلهی نابلوته دراو ،
 نه بوومه ته وه .
 بوچی نه ته وی له سه ره تاوه
 ده ست پی که مه وه ؟
 ژیانم چیمه نی شیوه ن
 له مه دیدانی په شیمانی سهوز نه بی .
 هاواری پیره داره و
 له گه رووی مردنه وه
 فوو نه کا به زه مه نی
 فه نا بوونا .
 سه رابی په یوه ندی روو حمه
 له دابران و
 تازه گاگۆنکی نه کا .
 بیکه نینه و
 سیمای عه ده میه تی پی براره .
 گریانه و نه خشته براره .
 سه ره نویلکی بیر کردنه وه یه و ،
 بیروو نه کا
 به فه نتازیای سفره ی دواروژه وه .
 چاوم چاوه روانی کوشتویه تی ،
 نه م دنیا یه ته م و ئیلی
 پی به خشیوه .
 پیش نه وه ی تازه گه ری
 هارمونی بخاته پروژهی بوونمه وه .
 وویستم تیگه یشتنم
 گوئی نه وه لامی پرسیاریکی سوواو
 بگری .
 پرسیارکی که له تیشکی ئاوساوی ،
 هاواری خوم و
 نه وانهی له ده نگه وه هه مهاوارن ،
 رونکی وه رگری .
 پرسیارکی بتوانی
 سه ددای وه لام وه رگریته وه .

پرسیاری نھینی ژینا
نیستا و داھاتووش، شی بکاتەوہ.
پرسیاری پائیپوہنەر بی
بۆژیان.
توانای بەردەوامیم ئە گیرفانی ئاسمانا
گەپا بۆوولام ،
بە دەست بەتائی ھاتەوہ.
گیژە ئوکە ئە بەردەمی قومارخانە
قانونی ژینا
بە گیژی بە جیی ھیشتین.
بە چرپە پینان ووتین:
ئەم ژیانە قوماریکە ،
چیت ھەبە ئە سەری دانئ ،
یاخود وارەکە بۆتویە ،
یا ئەوھتا سەرت دانئ.
سوید / شوباتی 2004

پیس بوون

دەم و چاوی مارمیلکە یە و
 میژووی بچوک بونەووی دایناسۆرو
 پوکانهووی میژوومان
 بو ئەگێریتەوہ.
 دەم و چاوی مروڤە و
 لاسەنگی ئەم سرووشتە
 ئەسەلمینی.
 قرتیکەوتنی ھەموو بونەوہری ،
 مۆتەکە ی بە ھارە و
 ئە سەر خەزانی بی تاقەتی
 سەوز ئەبی.
 پەژارەیی ناگرە و
 ئە ئاوا ئەقە فرتیبەتی.
 رەنگاو رەنگی وەرزەکانە و
 ئە چاوی کویرەوہ سەیر ئەکری.
 بەردە و
 توانای سەر شکانی نامینی.
 مۆسیقای زەوی قلیشارە ،
 کە شینی مردنی دارستان و
 ناڤە ی رەگەکانمان ،
 دینییتە گوی.
 ریژە ی وشکانی و ئاوە و
 شە پۆلی دەسەلاتی مروڤ ،
 ئە قوتای بخانە ی ناعەدالەتیدا
 فیر ئەکا .
 ھیمای فەوتینەری دەسەلاتی مروڤە و
 ئە نیرری بو ئاسمان .
 سڤ بوونی شیعرە و
 پەژموردەیی مۆسیقا و
 نەمانی ھەستە ،
 کە ئە مۆزەخانە ی کلاسیکیدا
 ھەنگراوہ .
 ناڤە ی سرووشتە و
 ئە بەند یخانە ی خۆیا بەند کراوہ .

له بهر مروفت خوڤه تی
که هه موو شتی پیشیل کراوه.
ته نانه ت دواروژی خودی خوڤی
پشت گوی خراوه.
سوید / شوباتی 2004

ژيانى په چه دار

له ولاتيكي نامودا
 من غه ريبيم لى نه بارى.
 كه جوگه نهى فرميسكى پهرش و بلاوم
 نه گلينهى په شيمانى نامو بوونيا
 تنوك تنوك بوووشك بوونى
 خوئى نه گرى.
 به ردهوام بوونى ژيانم
 بيويستى به توانهوى
 رووحى گيروده و شيواوه.
 نه توپتهوه و نه بارى به سهر كه نارى
 تووره بوونى ته نياييدا.
 به سهر په ستنى نارو زوو دا.
 به سهر زه مينى بى كه سييدا.
 به سهر خووما.
 به هيووا يه ،
 په چهى سهر رووى
 دنياى دهم و چاو ناولاوى داياتهوه.
 به توپهل نه دواى په ردهوه ،
 قليشانى هيوواكان و
 ناعه دالته تى دابه شبوونى رهنگه كان
 بشاريتهوه.
 گهر بكرايه ،
 هه ناسهى ژيانىكى تر ،
 په يوه ست له گهل بى لايه نى بيرو بوچونا ،
 بيه ستايه.
 ژينى دابرابى له ژاوه ژاو ،
 له دئى زريزه دراو.
 ژينى گلينهى په شيمانى هيچ ليك نه نى.
 بيكه نينى له بير نه چوييتهوه و
 گريانيش بى مانا نه بى.
 نه ستيرهى پرسيار نه و ژيانه دا
 وه لام لى ي رانه كا.
 دهره نجامى بى نامانج و بى نه نجام نه بى.
 توپكى خورافات پاك بكرى ،

پېویستی به په چه نه بی .
هه موو شتی ،
په ژموردیهی به راته ت ،
ترسنوکی پاك ،
نایاسایی سکالا ،
هه شهیی پیکه نین ،
بی پیس بو نیان به وو شهی ئکی تراو ،
بی نه وهی سه دهی خه ئوزانه
دهم و چاویان رهش بکات .
ژیانی که جهوت په راسووی
له ژیانی تر زیاتر نه بی .
نه شکه وتی هیواکان
تاریک نه بی .
ژیانی بیانووی بو نه دوزریته وه و
پیتاکی بو کونه کریته وه .
ژیانی به شی هه موو که سی بکات .
پېویست نه کات ئیک وو شهکانی ته پر بکات .
راوکه ری تیشکی رووناکی
ناسمانی بیرچونه وه مان جی بیلی .
هه وره برووسکه ی بانگرتوو
بگه ریته وه بو دئی سارد و سړ .
یاسای دارستان نه مینئ .
سوید / شویاتی 2004

په تی بو به ره لا کهن

چیرۆکی به فره و
 نه بهرده می ناگردانا نه گێردیتتهوه.
 سهرده میکی نه زۆکه و
 زه مه نی وولاتیکی سه رنی شیواوی
 ئی که وتوتتهوه.
 دارستانی نه م دنیا یه ش
 نه سه ر نه ژنۆ دانیشتوه و
 بیمان نه ئی : یارمه تی به ن!
 په تی بو به ره لا کهن!
 با چاره نووسی غه رق بووی
 راکیشیتته که نار.
 یان قه ناره ی پی دروست کا و
 به داری زه بر و زه نگی سا له کانییا
 فرمیسه که کانی هه ئواسی.
 وازی ئی بیین وولاته که تان!
 وولاتیکی عاشقه ،
 با عه شتی خۆی بکاته نامه یه ک و
 نه بهر تریفه ی مانگه شه وا
 بو نه ستیره تازه دلداره کانی بخوینیتتهوه.
 وازی ئی بیین ! دئی گه ره مه ،
 با گه رمی دئی نه گه ل دئی خۆرا
 قسه بکات.
 وازی ئی بیین زۆر تینووه ،
 با خوناوی گه ردنی هه وره کان
 بخواته وه و
 تینویتی بیدهنگ بکات.
 با هیج نه بی بو جاریکیش بی
 نه سه ر به رمائی ئاسووده یی
 نوێژ بکات.
 نه گه ل قه قیی ناگردانا کوینیتتهوه و
 سه رمای زستان نه ده ره وه ی حوچه که بیان
 ره ق که نه وه.
 پی ره وا بیین!
 با به هار نه هه ناسه یه وه

گۆرانی بۆ نه ورۆز بلی.
 گوناح نی یه با کیلی په شیمان خوی
 هه ئه ستیتته وه.
 گوناح نی یه ،
 شوپش له گه ل رابردوی خویا
 هه لگیر سینی.
 ژیانیکی سه ختی بینیه.
 با کلپه نه ده میه وه
 ووشی به ستوو گهرم کاته وه.
 با ناسمان میوان بیت و
 مشت روناکی بۆ بیننی به دیاری.
 چیتان لی ی نه وی ؟
 خو دلی نه و ده میکه
 به دلی خوی ناژی.
 ده میشی بگاته به رسیله ش
 ناتوانی بلی تر شه.
 بۆ وازی لی ناهینن ؟؟
 شایی یه و.
 هه ئه پرکیی زامه کانی به جۆشه.
 ده هۆل و زورنای سکالی ،
 گه یشته ته جهوت ته به قه ی ناسمان.
 نه ژیر خوری ماته مینیدا ،
 ژیان خوی هه ئخستوه.
 سانه کانی با نیان گرتوه و
 خویان بۆ ناگیریتته وه.
 ناواته کانی سه ری خویان هه لگرتوه و
 نه غه ریپیا سه ر نه نینه وه.
 نه وهرزه کان بیزاره و
 وهرز نه ماوه تیایا بژی ،
 نه و به ینه دا ماوه ته وه.
 وازی لی بینن !
 وازی لی بینن !
 با خوی وهرزی بۆ خوی هه ئبژی.
 سوید / مارتی 2004

په یوه نډیه

دنيا بهرامبهر بچونمان راکشاهه
 جار هه یه بووکه و ره مزی روناکی یه .
 نه گه ن بارانی هیوایا
 پرچی په لکه زیرینه ی تیکه ن کراوه .
 جاری واش هه یه
 لاشه یه کی گیروده یه
 نه گه ن تهرمی روویاری بیزاریماندا
 نیژراوه .
 بیرکردنه وه ی ساته وه خته و
 خه تباره
 دهنه دنیا یه ک دنیا یه .
 به ند کردنی خه نده و خه فته
 خه تباره
 دهنه ژیان یه ک ژیان نه .
 کاتی که به بوکی نه بری
 تاراکه ی شینیکی کانه .
 ناسمانی ساف و
 دهریای بی سنوری دهمه و به یانی
 په نگی نه کهن .
 کراسیکی خه یالای ،
 هه وره کان به په نه هه وری سپی و ناسک
 مانگ به تریفه ی سحراوی
 بو بوکی ی نه بهن به دیاری .
 موسیقای شایی
 هارمونی سیمفونیا یه کی تیکه نه
 نه هاژهی ناو ،
 سروهی به بیان .
 جریوه ی نه ستیره ی شهوان .
 سؤفی شعر
 به هیشوووه ووشه
 به روکی بووکیمان نه هونیتته وه .
 خه ندهش وه کو
 چوکلیت به سهر هه موو شتیکا
 هه موو ووشه یه کا

هه موو بیر کردنه وه و هه ئسووکه وتیکا
دا بهش نه کری.
کاتییکیش که وا لاشه یه ،
ناسمانیش بهرق و باران
پیشکەشی چاوی گریاناوی شیوهن نه کا.
تابووتی ووشکی گوئه گه نم
نه سهر شانی توفان
بوگورستانی سارد و بی ناو
به پری نه که وی.
کوچی هه تاوه و
بوگورستانی تاریکی به پری نه که وی.
کوچی ناسکه و نه ده می درنده یه کا
دوا ساتی خوئی نه بینیتته وه.
دئوپی گریان نه جیاتی ناوی گول
به سهر هه موو شتیکا نه پرژینری.
بیر کردنه وهی ساته وه خته و خه تا باره
دهنا دنیا یه ک دنیا یه .
رزگار کردنی خه نده و خه فهت خه تا باره .
دهنا ژیان یه ک ژیان ه .
سوید / تشرینی دووهم / 2004

تراویلهکی میژوو

تراویلهکی ئەم ژیانەم
 هه‌وئەدا ببی بە راستی.
 وه‌ک ده‌ریایه‌ک یان چیمه‌نیک ،
 ببینریت و
 له‌ تراویله‌کی ده‌رچیت.
 ئە یانه‌وی ده‌ریا له‌ رووباریکا
 جی‌ که‌ نه‌ وه‌.
 ده‌ست و قاچی نیشتمانیک بپرن و ،
 وولاتیکمان به‌ نی‌ به‌ گۆچانیکه‌ وه‌.
 ئە یانه‌وی میژوو
 منایکی ببی له‌ خوی بچی.
 وه‌کو سیوی کرابی به‌ دووله‌ ته‌ وه‌.
 ئە یانه‌وی
 گه‌ردوون له‌ سه‌ر گابه‌ردی
 ئە ستیره‌کانی خوی ،
 خل که‌ نه‌ وه‌.
 به‌ ناو خه‌تی کاکیشاندا به‌ پرچی په‌ لکه‌ زێرینه‌ی ،
 راییکیشن.
 به‌ بارانی گریانی خوی بیشۆن و
 له‌ ده‌ریاکانیا نوقمی بکه‌ن.
 ئە یانه‌وی تراویله‌کی ئەم ژیانە
 بکه‌ن به‌ راستی.
 وه‌کو ده‌ریایه‌ک یان چیمه‌نیک ببینری.
 له‌ تراویله‌کی ده‌رچیت.
 ئە یانه‌وی.
 لیوی ناو ووشک بکه‌ن.
 لیوی خۆزگه‌کا نمان ،
 شینی ناشتنی خویان بگێرن.

سوید / ئابی / 2004

ژيان له گهه نامۆیی دا

وه رهو دهستی نامۆییم بگره

با ههستی ژيانه کهم

له قوتتهوه

سهردانیکی تیگه یشتنت بکات.

وه ره

با ههستم پشوو بات

له نامۆ بوونم.

وه ره

با چاوه کانم

ته ماشای بینینت بکه ن.

با چرچی ناوچه وان نه مینی و

بگووێزێتهوه

بوژێر چاوان.

وه ره

من نه مهوی شیلهی ده می

هه موو هه نگه کان به مه وه به ده می گۆل.

نه وه هه نگوینه ی له م با خچه یه دا

ده ست نه که وی

به ده می من تانه.

من نه شازم به م با خچه یه.

گه لاکان

ته ماشا گه ری خویان هه یه.

ناوی خویان

هه وری خویان

پایزی خویان و به هاری خوشیان.

که سه یری گه لا نه که م

په ژاره یی خوی تیکه ئی بینینم نه کات.

گوێچکه م سیمفونیای شیوه ن

تیکه ئل به بیستنم نه کات.

بو دهنگی بوئبوئی نه م با خچه یه ،

شیر له گوانی جه قیقه ت بدوشه.

راستی که ول که و پیستی له بهر دا که نه ،

خوت هه نه خه نه تیینه.

نه وه دهنگه هه میسه له سه رما گه ه ی دی.

وهه فیری که
چون بی به سرویه کی هیمن ،
به سرویه کی فینک .
وهه فیرم که
چون نه گه ن نامویی دا
بژیه .
سوید / نابی / 2004

لافای غه رییی

گۆرستانی ووشه یه و
 لافای غه رییی رای نه مائی.
 بۆیه نه بیینی هه رچی نه ئیم ،
 ههر ووشه یه ک
 کیلیکی به شانوه یه و نه ئاو رانه کا ،
 نه ئاو نه ترسی.
 نه روا تا نه غه رییی یه کی ترا ،
 گۆری خوی دانه گری.
 پا پۆری هه ست و نه سته و
 توانای شه پۆلی ته نیایی ناگری.
 بۆیه ههر هه سته و به خنکاوی سه ر ئاو که وتوو.
 نه ستیش خه یائی لای دوا قوومه هه ناسه یه تی.
 پیس نه وهی ببی به ماسی و
 ئاو بکا به هه وا.
 پیس نه وهی سه ر ک بییت و
 نه دهستی غه رییی دا بخلیسکی.
 نه ده یایه کی نامۆیی تر دا
 خۆی ببینیته وه ،
 خۆم ببینمه وه.
 هه مووی ههر ترسه نه هه وا ،
 نه ئاو ،
 نه ده ریا.
 ترسه نه گۆرستانی غه رییی ،
 نه نامۆ بوون ،
 نه زه مه ن و نه عه رزی خوا.
 هه مووی ههر عه رزی خوایه ،
 به لام عه رزی من نی یه .
 زه مه ن زه مه نی خوایه ،
 به لام کات کاتی من نی یه .
 چه که ره ی چه رۆکی په شیمانی یه و
 نه دلا بووه به پیره دار.
 ره گه کانی نه گه ل مووئونه ی خوینا
 ده ست نه ئاو ده ست خوین نه مژن.
 کلاوی بیزاری یه و

هه‌رگیز با ناییا.
ره‌گه‌کان له ناو سه‌را روچون و
میشک نه‌مژن.
زهمه‌ن په‌له‌قاژییه‌تی
ساته وه‌خته‌کانی
به په‌یژه‌ی فه‌وتانا
بوچائی بیر چوونه‌وه‌ی نه‌به‌دی
شور نه‌کرینه‌وه.
وه‌کو میلی کات ژمیره‌که‌ی
له قوری خه‌ستی ره‌ق بووی
نهم جی یه خورافیه‌دا چه‌قی بی‌ت.
چاوه‌ری ی لافاوی غه‌رییی یه
رای به‌نا‌ئیت.
سوید / نابی / 2004

تێپهرین

نه و کاتهی ساتی نه فرهت ئیکراو ،
 لام نه وهستی!
 له بهینی خه وو خه یالا ،
 ژین و مهرگا ،
 خۆم نه بینم.
 به دواى مانا و
 جه وهه ری ژینا
 را نه کهم.
 وهك گروگانی مناییم
 ئی ون بوی.
 به دواى ئۆژیکی مردنا ،
 رووحم
 به ئاسوودهیی ههنگاو نه ئی.
 نامهوی مردنی بیگوناخ
 چاو ئیک بنی.
 من هیوایه کی
 هه ئقولاوی گۆچان به دهستم ،
 به دواى سیبه ری بوونما ،
 په رت و بلاوم.
 نامهوی
 هه تاوی مردن ،
 مافی ژیانم بسووتینی!
 من رووباریکی
 بی یاسا و
 نۆرمی هیلاکی تینووم.
 به دواى مه رکانه ی ،
 فرمیسکا ویلم.
 نه وهکو ده ریای پیکه نین
 نه به دییه تی پی بیه خشی.
 زۆر ناره وایه!
 کاتی سه یر کردنی به هار ،
 له دایک بوونی گه لا
 دئۆپی فرمیسک چی یه ،
 بۆی نه ریژری.

کاتی ته ماشا کردنی پاییز ،
 مردنی گه لا
 هیج جوانیه کی
 تیا به دی نه کری .
 من مروقیکم ،
 له بهر نه وهی نه دایک بووم ،
 نه بی بژیم .
 له بهر نه وهی نه دایک بووم ،
 نه شبی بمرم .
 من مروقیکم ،
 نه مهوی پهرده له رووی
 گروگال ومانئاوایی
 هه ئه م .
 نه و هه گبه یه ی
 به کولمه وهیه ،
 نه و بهینه دا
 ته فسیریکی گوومان ئینه کراوی
 بو بدۆزمه وه .
 به مهوی یان نه مهوی !
 خه زانی من ،
 به هاری بوونه وه ریکی
 تری به دوا دی .
 زه رده خه نه ی
 رزگار بوونی من ،
 سکالای گریانی ساوایه کی
 له دوا دی .
 نه مه ژیانه که یه ،
 نه ویشیان مردنه .
 تان و پۆی یه کن ،
 درێژی که یته وه
 کورتی که یته وه
 هه ر شان به شانی یه کن ،
 ته واو که ری یه کن .
 سوید / شویاتی 2004

پیرست

نەبەدییەتی غەریبی	1
جەهەنەمی ئەم دنیایە	8
بیرکردنەوی سەرۆکی ئە زەمین و ئاسمان و ئەووی ئەو بەینەدایە	13
ئاوردانەو ئە گۆرستانی سائەکانم	20
ئەوان و ئەمان	27
وەلام بۆ بەردەوام بوون	34
پیس بوون	39
ژیانی پەچەدار	43
پەتی بۆ بەرەلەکن	48
پەییوئندیە	54
تراویلکە میژوو	59
ژیان ئەگەن نامویی دا	62
لافاوی غەریبی	66
تییەپین	71